

Homenatge al Tàpies escriptor i humanista

Els promotors del llibre de bibliòfil *Tàpies escriu*, una idea original del crític D. Sam Abrams, han volgut fer un doble obsequi a l'artista: per una banda, un reconeixement obert a l'única parcel·la de la seva vasta obra que no ha estat prou reconeguda: la producció exclusivament literària. I, per una altra, aplegar, a l'acte de presentació de l'obra, tot un seguit de persones, com ara escriptors, editors, artistes, dissenyadors, etc., al voltant de Tàpies, "per testimoniar amb fets que tots hem rebut l'impacte de l'obra del mestre i que aquest impacte perdurarà en el temps", diuen.

D. Sam Abrams hi aporta la visió crítica del Tàpies escriptor i fa un recull de dues citacions de cadascun dels set llibres que Antoni Tàpies ha publicat. Són extractes que ajuden a entendre la personalitat de l'artista i la seva obra, alhora que n'evidencien la qualitat literària.

Els llibres representats són *Memòria personal* (1977); *La pràctica de l'art* (1970); *L'art contra l'estètica* (1974); *La realitat com a art* (1982); *Per un art modern i progressista* (1985); *Valor de l'art* (1993) i *L'art i els seus llocs* (1999).

Aquesta obra de bibliòfil de 99 exemplars, que es ven al preu de 3.000 euros, ha estat dissenyada per Enric Satué.

És un regal d'aniversari, pels 85 anys de l'artista. Pren forma, a l'interior d'una caixa folrada de tela de pintor, amb 12 plects de 4 pàgines (35 cm x 27 cm). Conté, imprès en serigrafia, el text de D. Sam Abrams i els extractes dels escrits d'Antoni Tàpies, com també un autògraf original de *Memòria personal* i les aportacions de sis artistes nascuts entre les dècades dels 40 i els 60, és a dir, d'unes generacions com les dels promotors posteriors a Antoni Tàpies. Antoni Llena, Soledad Sevilla,

El 85è aniversari d'Antoni Tàpies ha servit per a homenatjar una faceta de l'artista que no havia estat prou reconeguda, la d'escriptor. En un acte celebrat al FAD, l'artista va rebre un volum destinat a recordar, com diu el títol, que 'Tàpies escriu'.

Manel Esclusa, Pere Formiguera, Joan Fontcuberta i Eulàlia Valldosera s'han afegit a la iniciativa amb una obra original, signada i numerada, realitzada expressament per a l'ocasió.

Aquests artistes han creat una obra personal i representativa i, alhora, han fet un gest d'acostament a l'escriptor homenatjat.

L'homenatge del FAD. Més de 500 persones es van aplegar dissabte dia 13 al Foment de les Arts Decoratives de Barcelona per celebrar els 85 anys de l'artista i escriptor, de l'intel·lectual compromès, del ciutadà exemplar, del poeta plàstic: tot un homenatge a un artista que ha marcat l'art del segle XX. L'acte va ser retransmès en directe a la web del FAD i Vilaweb va enregistrar, en imatges, les declaracions d'alguns dels promotors de l'homenatge.

Beth Galí, presidenta del FAD, declarava a la càmera de Vilaweb que Tàpies "és inesgotable, continua treballant i ha estat un referent en la pintura contemporània, ineludible". I

va proclamar que, "sense el seu mesuratge, l'art contemporani no seria el que és."

Dels diversos, però complementaris, aspectes de l'obra i la trajectòria d'Antoni Tàpies, Eulàlia Valldosera en va destacar el compromís, un fet que segons ella no és habitual en els artistes d'avui.

L'arquitecte Oriol Bohigas, president de l'Ateneu Barcelonès, encara va ser més clar: "Sense Tàpies l'art català hauria estat una altra cosa, i no cal dir que l'art internacional seria d'una altra manera sense la presència tan important d'en Tàpies, que per a mi en aquest moment és l'artista viu més important del món."

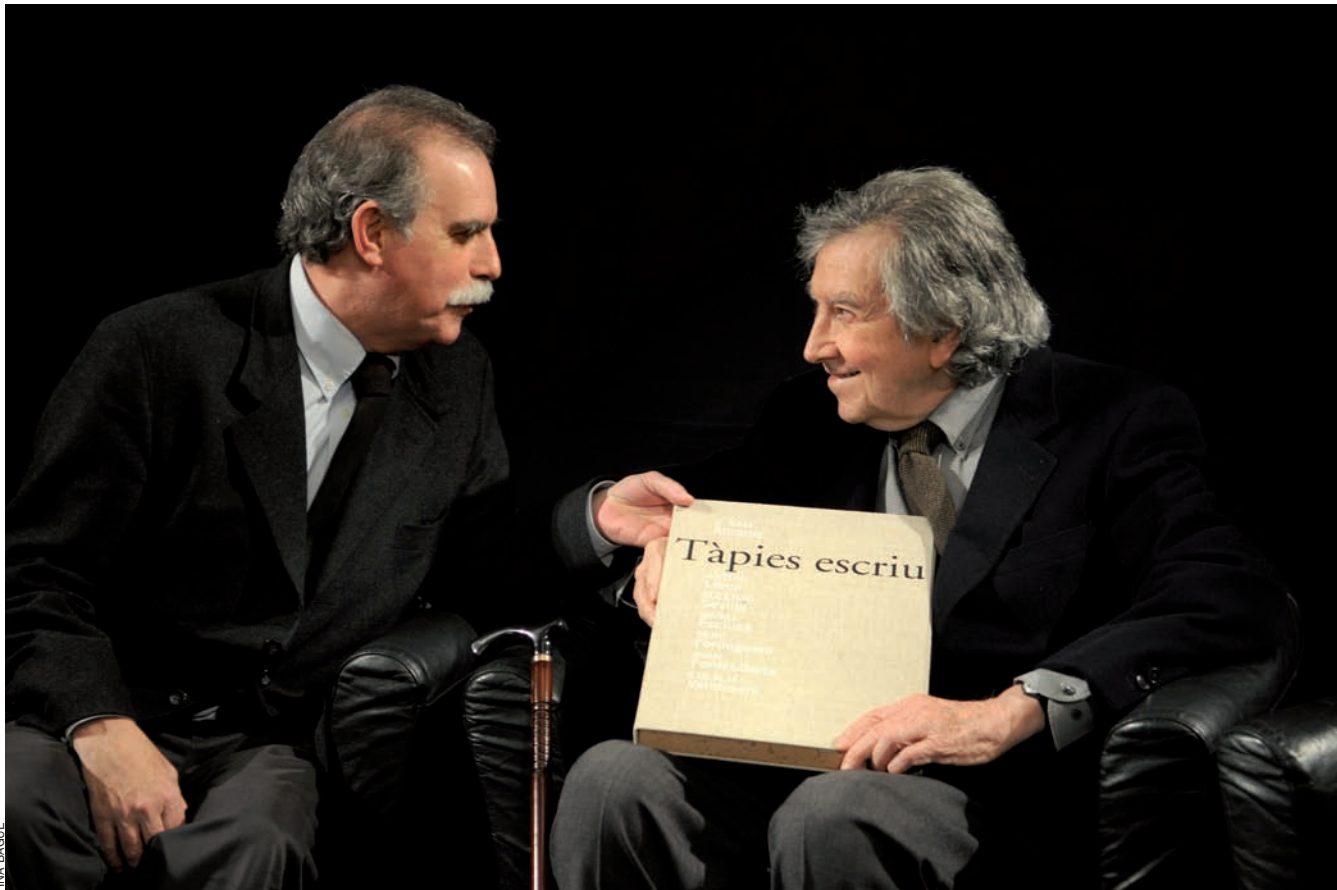
Manolo Borja-Villel, actual director del Museu Reina Sofia de Madrid i primer director de la Fundació Tàpies, va insistir-hi: "Trencant categories establertes crea fissures, i aquest crear fissures fa que sigui un artista rellevant, un artista polític i alhora poètic, perquè ens fa entendre el món des d'un punt de vista nou." Segons que explicava Pere Portabella, allò que més l'ha colpit i l'ha influït com a cineasta és veure de prop el seu treball i la seva obra: "Veure com una abstracció és molt més explícita que la retòrica naturalista."

I Enric Satué deia: "És un dels personatges que m'ha ensenyat a mirar i li estic eternament agraït. Jo sóc d'aquells que veig Tàpies quan veig una paret escrostonada."

El crític D. Sam Abrams, un dels pares de l'acte, i del llibre, va destacar el fet que l'obra escrita d'Antoni Tàpies no sigui subsidiària de l'obra plàstica: "És una obra literària feta i drete, i completament independent. Fins al punt que jo gosaria dir que si no hagués pintat mai i només hagués escrit, passaria a la història com a escriptor."

Antoni Tàpies té set llibres publicats entre el 1970 i el 1999, que sumen 1468 pàgines escrites.

El torn dels parlaments va ser obert per Beth Galí. En donar la benvinguda a l'homenatjat, li va dir que, a més de tota la gent que veia al convent dels Àngels, el món sencer el felicitava, perquè l'acte era retransmès en directe. Van intervenir-hi Jordi Carrió i D. Sam Abrams, mentre que Marc Cuixart va ser l'encarregat de lliurar

Marc Cuixart, un dels directors de l'edició de *Tàpies escriu*, en lliura un exemplar a l'artista. A sota, Antoni Tàpies entre Borja-Villel i Sam Abrams. Antoni Tàpies entra al FAD, acompanyat de Beth Galí, presidenta de l'entitat, i Pere Portabella.

un exemplar a l'artista. Tots van coincidir a dir que formen part d'una generació d'intel·lectuals fills de Tàpies, i que n'han rebut la influència artística, plàstica i literària, de forma molt profunda.

D. Sam Abrams va voler destacar que la seva obra literària és independent i autònoma de la plàstica, i que si Tàpies no hagués pintat mai "avui tots també seriem aquí per a celebrar els seus 85 anys.

Finalment. Borja-Villel va qualificar l'obra de Tàpies "d'absolutament política i totalment poètica". El primer director de la Fundació Tàpies va tancar l'acte multitudinari i emotiu amb un parlament destinat a presentar la figura de l'artista com a humanista, en el sentit clàssic de la paraula, i com a hereu directe de Mallarmé i Artaud, un humanista que "ens ha fet veure el món i a nosaltres mateixos d'una manera diferent".

Per començar l'homenatge, l'actor Jordi Boixaderas havia llegit un fragment de cadascun dels seus tres llibres més destacats, *Memòria personal*, *La pràctica de l'art* i *Per un art modern i progressista*. L'acte es va fer a la sala gran del FAD, atès que la Fundació Tàpies és en obres. De l'escenificació i de la filmació se'n va ocupar un equip dirigit per Pere Portabella.

Feliu Vila